

1864, 26. Mar. efter at den var udstedt, gjorde den ærede Minister gældende, at den først var udstedt som foreløbig Lov og dernæst endelig vedtaget af Rigsraadet som definitiv Lov. Ja, det er ganske rigtigt; men tre Ting staa fast med Hensyn hertil: for det første dette, at der i det Mar. i Anledning af Krigen blev paalagt en dobbelt Krigsskat, en Hartkorns- og Indkomstskat, som mere ramte de velhavende og rige, og saa denne Toldbestatning, som her er under Omtale, der særlig ramte den almindelige Befolkning. Den Del af Krigsskatten, som særlig havde til Hensigt at ramme de mere velhavende, er jo, som bekendt, hvad der vistnok ogsaa blev nævnt i Gaar, forlængst bortfaldet, hvorimod den anden endnu bestaar. — For det andet staa det som en urokelig Kendsgerning, at den daværende Konsejlspræsident selv har betegnet det som et Brud paa Tro og Love — det var ikke mig, men den daværende Konsejlspræsident, der betegnede det som et Brud paa Tro og Love — at denne Krigsskattold endnu opretholdtes. — For det tredje er det en Kendsgerning, at skønt den vedtagne Lov ganske vist var definitiv og bar Præget deraf, var det den almindelige Forudsætning under Forhandlingen om den, at den maatte betragtes som en midlertidig Lov. Der var fra forskellige Sider hørt Lyd til at gøre toldpolitiske Betragtninger gældende, men man undlod at gøre det netop af Hensyn til, at denne Lov maatte betragtes som en midlertidig Lov.

Den ærede Finansminister gjorde en Bemærkning om, at jeg havde sigtet ham for, at han forsætlig skulde have stillet en for gunstig Beregning op med Hensyn til Toldlovforslaget, forsætlig beregnet Forhøjelserne for Løvt og Nedsættelserne for højt. Jeg vil dertil sige, jeg har — det er jeg mig bevidst — ikke givet den mindste Anthyndning af, om den ærede Ministers Beregning har været forsætlig eller uforsætlig; derpaa har jeg aldeles ikke tænkt, men hvad jeg gjorde gældende, var mit Skøn over den ærede Ministers Beregninger af Indtægterne, og jeg tilføjer mig at fastholde det. Jeg tror fremdeles, at en Forøgelse af Sukkerforbruget af 10 pCt. paa Grund af, at henimod Halvdelen af Sukkertolden bortfalder, er for lav, og naar den ærede Minister sammenligner 10 pCt. Forøgelse paa Spisevarer og Frugter med 10 pCt. Forøgelse paa Sukker, saa tror jeg ikke, at dette passer, thi vi maa erindre, at en Told paa Spisevarer og Frugter rammer en dyrere Artikel, hvor en Forøgelse af 10 pCt. ikke spiller nogen væsentlig Rolle, det er en Vare, der nærmest bruges af de mere velhavende; men naar vi komme til en Vare, som den almindelige Befolkning i

sin Helhed bruger, kan det nok spille en Rolle med en lille Forhøjelse eller en lille Nedsættelse.

Jeg har ikke i Gaar talt om, at en Stigning i de indirekte Skatter, hvad jeg i Gaar talte om, enten var sørgelig eller glædelig, det har jeg ikke nævnt et eneste Ord om; det, der var min Hensigt i Gaar at paavise, var dette, at de indirekte Skatter i det hele taget efter min Mening ere uretfærdige og ubillige, ja ere de uretfærdigste af alle Skatter, og gælder dette i al Almindelighed, maa det gælde ganske særligt, naar vi se paa, at den indirekte Bestatning nu er steget saa højt, at den udgør over fire Femtedele af alle Statskatter.

Den ærede Finansminister henviste til, at man tidligere fra vor Side havde anbefalet Stat paa det bayeriske Sl, fordi bayerisk Sl er en Lüksus, og jeg skal indrømme, at det har sin Rigtighed. Et Folketingsudvalg i 1871—72 har enstemmig — man var altsaa enig fra alle Sider i Udvalget — tilraadet en Stat paa bayerisk Sl, fordi bayerisk Sl væsentlig var en Lüksus; men man skal lægge Mærke til, at den Gang forbrugtes der kun 75—100,000 Tønder Sl om Aaret, den Gang var bayerisk Sl væsentlig at betragte som Lüksus, idet det var de mere velstillede i Samfundet, der brugte denne Drik, den var den Gang ikke naaet ned blandt de lavere Lag i Samfundet. Naar den ærede Minister henviste til, at man tidligere havde anbefalet en Stat paa bayerisk Sl som en Lüksusstat, maa jeg maaste med den ærede Formands Tilladelse have Lov til at henvise til en senere Udtalelse i en Toldlovsbetænkning af 1882—83, hvor hele Flertallet i Udvalget fremsatte en Udtalelse, der lyder som følger: „Derfor kunne Artikler som Tobak, Brændevin og bayerisk Sl kun meget betingelsesvis henføres, da Stat paa dem ikke særlig rammer de mere velhavende, men den almindelige Befolkning, og denne, særlig Landbefolkningen, vil derfor ikke opnaa nogen Lettelse, men snarere saa forøget Stattebyrde, naar der fornemmelig ved Afgift paa Artikler som de tre nævnte skal tilvejebringes fuld Dækning, ikke blot for de Toldnedsættelser, der angaa almindelige Livsfornødenheder, men ogsaa tilbids for dem, der fortrinnsvis eller udelukkende ere til Førdel for Industrien, og Handelen og Skibsfarten.“ Heraf vil altsaa den ærede Finansminister se, at hele Flertallet ifølge en lang senere Udtalelse ikke har regnet bayerisk Sl med til de egentlige Lüksusartikler.

Forøvrigt vil ogsaa jeg benytte Lejligheden til at sige et Par Ord til al den Tale om at gøre Skel mellem Lüksus og